

Princípium

Definiáld magad két szóval, és nincs csak egy másodperced. Vágd rá azt, ami azonnal eszedbe jut. A szókapcsolatok ilyenkor frappánsnál frappánsabbak.

Lomblevű fa.

Nagy sör.

Tökmindegy.

Ilyenkor ne keresd az értelmet, és azt sem, hogy a szavak egyáltalán illenek-e a pillanat kontextusába. Ez ritka eset. Hogy ki vagyok? Elkekerít, ha vallanom kell. Egy szellem, egy árnyék, egy aszott testbe öltözött entitás, egy végső stádiumában levő szubtilis emberoncs. Semmi több. Sokáig tartott, amíg ezt így megfogalmaztam. Hiba nélkül. Ha egyszer rádöbbenesz az igazságra, onnantól kezdve minden tett csak egyre nehezebbé válik, és persze közelebb visz a megváltáshoz. A kiállhatatlan, obszcén semmihez.

– Na, mi van, mi? – Kérdi Cabrinovič, akit nálunk csak úgy neveznek „a második”. Tuberkulózisunk közös története hamar elfelejtette velünk mindazt, amit a „szociális magatartás” társadalmilag elfogadott halmazába sorolnak.

– Semmi ..., cigit? – kérdezek vissza, ő pedig bólint.

A tekert papírba csomagolt dohánytölteléket a végén begyűjtjük, és filteren keresztül szívjuk magunkba a szennyezett oxigént. Így válik a bennünk élő szörnyeteg egyre teljesebbé. Egyre uralkodóbbá.

Vezérünk Dimitrijevič eközben feláll, és baljával jelzi, hogy szót kér. Mindig ezt csinálja. Elkalandozó figyelmem miatt most is csupán a kulcsszavai maradnak meg a tudatalattimban: eszme, történelem és tökéletes időzítés. Patetikus hangja csak azokból vált ki igazi indulatokat, akiknek arra van szükségük, hogy irányítva legyenek. Ők a generációnk éberalvói. A társadalmilag elfogadott kívülállók.

– Izgulsz Gavriło? – kérdi egy hang a hátam mögül.

– Nem tudom, sosem gyilkoltam – válaszolom.

Az elmúlt időszak tényleg eseménytelen volt, a szó szoros értelmében. A monotonitás tengerének lakatlan szigetén kéz a kézben állva csak az jut eszembe, hogy mi lenne az a két szó, amivel definiálnám magam...

Óramű pontosság.

Képzeld el egy csapatot, több hónap kiképzéssel, ezt szorozd meg elhivatottsággal, és annak a reményével, hogy egyikünk azzá válhat, ami nagyon kevés embernek adatott meg az életben. Ismert személyiséggé egy ismeretlen korban...

Hármunknak van meg a lehetősége: Mohamed Mehmedbasićnak, Nedjelko Cabrinovićnak és Nekem. Mindhárman fiatalok vagyunk, mindhárman a halál torkából kirekesztettek. Mi vagyunk a TBC halálraítélt álmodozói. Definiáld magad két szóval:

Halott ember.

Betegségünknek köszönhetjük azt, hogy kiválasztottak lettünk, ennek köszönhetjük, hogy közülünk egy valaki holnap történelmet írhat. Vezérünk beszéde színpadias, és mi elszívunk rajta majdnem egy doboz cigarettát. Kárnak gyötri magát. Felesleges.

Akárhány szívat szívok is el, egy pillanatra sem tudom elfelejteni a szent célt, amely a trónörökös meggyilkolását jelenti.

Az alapelv Dimirijević elévülhetetlen érdeme.

Elévülhetetlen érdem.

Célunkat ő találta ki, célunk vele válik egyenlővé, bár a végrehajtó személye a holnapig még igazi titok marad...

Ferenc Ferdinándról tudni kell, hogy egy hadgyakorlatra érkezik Szarajevóba, mi pedig azért vagyunk itt, hogy meggyilkoljuk. Ez is egy hadgyakorlat, kibiztosított fegyverrel, éles töltevekkel és mindennel, ami a realitáshoz köthető. A hús-vér valóságához.

A „nagy tett” még éjszakára sem megy ki a fejemből. Álmaim furcsábbnál furcsábbak. Nemrég például azt álmodtam, hogy megerőszkoltam a barátnőmet a saját síromon. Aztán elvégeztem rajta a kis dolgomat..., mármint a síromon, nem a nőmön...

Holnap, ha sikerrel járunk a délszláv közösség eszméjének és népünk összetartozásának szimbólumává válhatunk. És gondolunk magunkra is. Az elsődleges koncepció szerint – miközben megöljük, lehetőleg feleségével együtt – spórolnunk kell egy töltevet a tárban. Ezután szánkba téve a fegyvert engedni, hogy az ólomtöltet a kisagyon keresztül távozzon a testünkből, a túlvilágot hagyva maga után. Egyikünk így hal majd meg, de így él örökké. Mindenképpen végeznünk kell magunkkal – ez is része a tervnek. Őszinte leszek, sosem félttem igazán a haláltól, azt hiszem nem volt rá elég időm... Tizenkilenc évesen a tüdőbaj örökérvényű garanciájává válik a rövid életnek.

Na, mi van mi?

Definiáld magad két szóval:

Örökérvényű garancia.

A második terv szerint rádobunk Ferenc Ferdinánd kocsjára egy pokolgépet, amely nem kíméli a civileket sem. Ez a verzió egyikünknek sem tetszik – nem vagyunk gyilkosok.

Dimitrijević befejezi a mondandóját, és mi elszívunk egy újabb szílat az ezüsten csillogó dohánydoboz tartalmából. Velünk tart most Mehmedbasić is, az „első”. Nevét arról kapta, hogy mellette halad el legkorábban a trónörökös Szarajevó utcáinak forgatagában. Ő vadászhat rá első ízben, ha elszúrja, a kocsí továbbhalad és Cabrinović lehet a befutó... Én csupán akkor kerülök sorra, ha mindketten rontanak.

Helyszíneket húztunk egy kalapból.

Én voltam a legpechesebb.

A kiképzés eleje óta vezetőink csak egy számot látnak bennünk. Én „a harmadik” vagyok, afféle véstartalék. Sanszom minimumát a többi merénylő jelenti. A képzeletbeli bronzérmes persze nem akasztják a nyakamba, a céltalanság paraolimpiáján. Harmadiknak lenni háromból nem teljesítmény.

– Na, mi van mi?

Nemrég azt álmodtam, hogy szétvertem Ferenc József fejét pusztán azért, mert engedte magának, hogy megöregedjen

Ferenc József.

Dimitrijevič meglepetésére nem számítunk.

A ciánkapszula, amit fennkölt mosollyal a kezünkbe ad, lehetővé teszi, hogy a tár összes történetét célpontunkra fordítsuk. A kapszula súlya általában 200 milligramm, ha nincs azonnali ellátás, harminc másodpercen belül véget vet mindennek. Vezérünk szerint lejárt a tableta szavatossága, ez azonban nem jelenthet gondot a hatás szempontjából. A kapszula így is halálbiztos. Az ajándék szinkronban történő megköszönése azt idézi fel bennem, hogy mennyire fontos a „tökéletes időzítés”.

Definiáld magad két szóval:

Két szó.

Tüdőbetegségem, ami genetikai örökség egyikünk számára a fennmaradás lehetőségét biztosíthatja, és azt is, hogy valamelyikünk arca Napóleoné mellett viríthat majd a könyvek hasábjain. Ez a kellemes része a dolognak...

Furcsamód azt gondolom, hogy Szarajevó utcáin holnap mi leszünk a TBC nevű szörnyeteg. Sokáig lappangunk majd, egyszer csak előbújunk az egészségesnek tűnő anyatestből, megtámadjuk, és belepusztulunk. Mehmedbasič – az „első” – arcán valami halvány derengésféle látszik, Cabrinovič pedig az elszántság álarcát ölti magára. Nem állunk készen...

...

Reggel van. Ébresztőórám a nyári éjszakában, magányosan jelzi az idő eljövételét és frontális konkrétumot jelent a szubjektív álmvilágban. Ma azt álmodtam, hogy Cabrinovič a dicsőség Olümposzáról vetette le magát, így lett öngyilkos. Én meg csak nevettem rajta. Furcsa élmény volt.

Furcsa élmény.

Kár, hogy századunkban nem érdem szerint osztanak. Mehmedbasič például nem érdemelné meg, hogy történelmet írjon, ő gyáva és neki az eszme csupán egy szubjektív dolog, amiért küzdeni lehet... Cabrinovič már más. Nem fél a haláltól, nem fél az életől, és nem fog félni megtenni sem... Dimitrijevič jelez: a hadgyakorlat elkezdődött...

Kezdődik...

Kocsival visznek ki minket az Appel rakpartra, ahol személyre szabott vadászlesem a Ferenc József tér, közös célkeresztünkben pedig a Monarchia trónörököse. A feladata mindenkinek csak annyi, hogy elvegyüljön a tömegben és várjon. Aztán tegye meg. That's all.

Egy majális kellős közepén áll le az autó, ahol a pár – Ferenc Ferdinánd és Chotek Zsófia – még nem érkezett meg. Kiszállva a kocsiból megtapogatom a zsebeimet, és a töltött fegyver mellett a gránát és a ciánkapszula is nálam van. A helyén.

A merénylő egy embertípus. A darwini egyedfejlődésből hamar kirekesztették. A hiányzó láncszem. Szinte bárhol megtalálható, a világ bármely pontján. Jellemzői: ül, áll, öl.

Homo historicus.

Valószínűleg Mehmedbasič egy percet sem aludt az éjszaka, karikás szemei és meggyötört fizimiskája többet árul el róla, mint szeretné. Fogadni mernék, hogy most azon gondolkodik, amin én gondolkodom. Ha elrontja, mi tesszük meg, ha elrontja...

Cabrinovič arca nyugtalanságot tükröz.

Mindenki gyalog foglalja el a pozícióját. Körülbelül egy kilométerre állunk majd egymástól és némán vegyülünk el a két oldalon álló embersokaságban. Útközben megpróbálunk útközben lenni.

Ferenc József tér.

Rengetegen jöttek ma ki az utcára. Teljesen átlagos nyári nap, teljesen átlagos végki-fejlettel. Aki nem hiszi, járjon utána. A zsenialitás szikráját eloltja bennem a hús reggeli szellő, amely gyomorideggel egészül ki.

– Na, mi van, mi?

Ferenc Ferdinánd késik.

Lehet, Mehmedbasič vagy Cabrinovič már befutott. Lehet, valamelyikük szereplője a történelemkönyveknek. Irigy vagyok. Furcsa lenne Cabrinovič fejét látni Ferenc Ferdinánd komoly képe mellett a lapok hasábjain. Az enyém talán jobban odaillene.

Megmosolyogtató gondolat.

Bumm.

Ez a robaj rázza meg az Appel rakpartot.

A pokolgépnek az a típusa robbant, amelynek egy darabja itt van a zsebemben is. Tudom, mert milliószor hallottam már...

Valaki megtette.

Szilánkok Szerteszét.

A majális közepéről az emberek futva közlekednek a robbanás irányába. Ilyenkor mindenki fontosnak érzi magát. A szervezett majálisból így válik spontán káosz.

Spontán Káosz.

Anarchisztikus történetbontás.

Elég egy bomba és az itt lévőknek elképzelésük sincs, merre szaladjanak. Én meg csak várok, hisz más dolgom sincs...

Egy eszme vagyok.

Egy árnyék.

Egy aszott testbe öltözött entitás.

Egy szubtilis emberroncs.

Egy múltó időintervallum.

– Na, mi van, mi?

Egy merénylő vagy, és Szarajevó utcáin hatalmas a Káosz. Mehmedbasič valóban egy gyáva féreg volt. Cabrinovič dobta a bombát, de elvétette. A menekülő trónörökös pont előtted fékez le a kocsijával. Kilépsz...

Definiáld magad két szóval:

Kritikus tömeg.